

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 3 kor. Egész évre 40 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a késiratok einzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Magyarság és demokrácia.

Akik nálunk az általános szavazati jog ellen vagy mellett megnyilatkoznak, gyakran nem látják a fától az erdőt. Csak az általános szavazati jogot firtatják, csak annak elvi helyességét vagy helytelenségét taglalják, csak a lehető vagy lehetetlen választási eshetőségeket kutatják — és nem veszik észre, hogy az általános szavazati jog eszméje csak egy demokratikus gazdasági és kultúrpolitika külső szimbóluma, népszerű jellegéje. Hiszen minden mozgalomnak van címé és neve. És ahogy a „magyar vezényszó” jelszava a magyar népnek nemcsak 80 s néhány idegen szó megmagyarosítását jelenti, hanem az egész közjogi kérdést öleli fel, — úgy a szavazati jog jelszava mögött is az egész demokratikus társadalom gazdasági és kulturális felszabadulásának követelménye rejlik.

A dolog világos. Ha csak a választói jogról volna szó és ezzel semmi más nem járna együtt, — jólaknék-e ebből a nép akár szellemileg, akár anyagilag? Ha csak abból állna az újítás, hogy az a nép, mely eddig nem választhatott nagyságos urakat, ezentúl jogot nyer arra, hogy egyes népszónokoknak képviselői állást és jövedelmet

adjon, akkor az egész reformból tényleg mi haszon sem hárulna a népre. De az általános szavazati jog mögött más tartalom rejlik. Hozzáfűződik a reményesség, hogy a nép nagy tömegeinek bizalmából megválasztott képviselők, állásuk megtartása érdekében is kénytelenek lesznek a törvényhozásban a nép anyagi és erkölcsi javait komolyan képviselni, radikális bajaival komolyan foglalkozni és tekintetüket a társadalom nyílt sebeire irányítani. Hozzáfűződik továbbá a remény, hogy e reform megszünteti az országban a kiváltságosak uralmát, mely minden törvényt és rendeletet e kiváltságosok anyagi és erkölcsi előnyére létesített. Megszűnik az egyenlőtlenség vagyon- és jogvédelem tekintetében nagyúr és polgár vagy szegény ember között; megszűnik az egyenlően teherviselés. Szóval, az általános szavazati jog jelszava egy egész munkás, demokratikus országnak a ránehezülő kiváltságuralom alól való felszabadulását jelenti és mögötte az a hit és remény rejlik, hogy életbeléptetése következtében Magyarország azon európai államok sorába lép, melyekben minden törvény és törvényes intézkedés a nép egyetemének javára történik.

Igaz, hogy mindez az üdvös és korszerű reform megvalósítható lett

volna évtizedeken át az általános szavazati jog nélkül is. Sőt ha a vezető politikusok mind méltóképen töltenék be helyüket és igazán a nép érdekében fáradoznának: lehetne minden választói jog nélkül is üdvös népjóléti intézkedéseket létesíteni. De sem nálunk, sem sehoh a világon ez így nem történt meg. Mert az már az emberi természet gyarlóságában rejlik, hogy akik uralmon vannak, mindenek fölött a maguk javát igyekeznek biztosítani. Minthogy pedig a most érvényben levő választási rendszer azt igazolta, hogy azzal a nép anyagi és szellemi jólétét biztosító korszerű és igazságos demokratikus rendszer nem léptethető életbe, — általánossá lett az óhaj, hogy e rendszer alapos átalakításával kell hazánkat az osztályérdekek uralma alól felszabadítani.

Az alapos reform ellen azonban nálunk, amint látjuk, nemcsak a kiváltságosok önzése tamad fel, hanem — komoly hazafiak aggodalma is. Az önzővel hamar végezhetünk. Rámutatathunk, hogy minden embernek egyenlő jogot adott a gondviselés és hogy nemcsak az örök emberi jog, de az örök emberi hit — a szeretet elve — is tiltakozik az ellen, hogy ember embert magánál alsóbbrendű, jogtalanabb lény-

TÁRCA.

A tömeg.

Az István-úton, a rendőri őrszoba előtt harminc, negyven emberből álló tömeg verődött össze. Az újonnan érkezők kíváncsian tudakolták:

— Mi történt? Valakit bevitték?

Egy szegletes arcú asszony, kosárral a karján, sietett felvilágosítással szolgálni;

— Én láttam. Ott álltam a kapuban, lisztet akartam hozni a boltból. Ott történt a nyárfa alatt, a szegleten. Majd meghaltam ijedtemben. Egy leány leöntötte a szeretőjét vitrióllal...

— Mikor?

— Még egy fertály órája sincs. A legény összecsett. A rendőrök alig tudták lábra állítani. Olyan volt, mint a halott. Lehet, hogy bele is hal szegény. [Jaj, Istenem! En is majd összecstem. Borzasztó, hogy mi minden történik mostanában.

Egy másik öregasszony vette át a szót.

— Bizony mindennap lehet ilyet olvasni az újságban. Egymást falják, emésztik az emberek. Soha se volt olyan csúf világ. Mihelyest valami bajuk van, összebeszélnek s egymást ölik agyon. A mult héten is volt olyan eset.

— Az még rendes dolog; mondotta a sovány, rongyos munkás ember, hogy elémészlik egymást. Abba senkinek sincs beleszólása. Aki nem akar élni, az menjen Isten hírével. Az olyat nem lehet marasztalni. De már a vitriól, aki kutya áldója van...

— Igaz, mondották a körülállók.

A munkásembernek hízeltt hogy szava visszhangra talál. Kedvet kapott tovább magyarázni.

— Ezek a mostani lányok azt hiszik, hogyha a legény megcirógatja, hogy az már minden. Hogy akkor a legény más lányra ne is nézhessen. Mintha bizony a lányok nem csalának meg a férfiakat. Olyiknak három-négy szeretője van, aztán azt akarja, hogy mind az övé legyen. Telhetetlenek, disznók... Még vitriólt is öntenek a férfira. Volt egy pajtásom. iskolaszolga, azaz most is megvan az istenadta, csak a félszeme hiányzik. Kiette a vitrióllal. Nyomorék, a félarca csupa vörös hólyag.

— Ki öntötte le? — kérdezte az első vénasszony.

— Hát valami cseléd lány. Olyan jófajta. Mert az, én pajtásomnak már akkor felesége volt, mikor kikezdett vele. A lány tudta és mégis...

— Égetni kellene az ilyet, mondotta

a szegletes arcú hármesterné, elevenen megégetni. Felakasztani a lábánál fogva. Az ilyen nem érdemel mást.

Egy cilindres úr furakodott keresztül a tömegben.

— Eresszsenek, mit ácsorognak itt?

Aztán nem törődve, hogy a ráivalásnak van e hatása, sietve bement az őrszobába.

— Ez a rendőrorvos, mondotta egy suhané, ki ingújjban állott az őrszoba előtt. Most jönnek majd a mentők.

— Jöhetnek, mondotta a munkásember nem sokat segitene rajta. Én tudom, milyen a vitriól. Ahová odacseppen, ott a herköpáter se segít. Láttam.

— Abba bele is lehet pusztulni? — kérdezte egy vézna cselédleány, ki piros naperyővel ácsorgott a tömeg között.

— De bele ám, lelkem Vigan pusztikaszóval. Én az olyan lányt, aki vitriólt vesz a kezébe, a saját kezemmel tudnám megfojtani. Itt az utcán. Eltaposnám, mint a kártékony férget. Én megtenném. Isten ucsse megtenném.

Egy szürke szakálás hordár, kinek az orra olyan volt, mint a piros paprika, oktató hangon szólalt meg: Olyat nem szabad tenni őcsém. Mindennek meg van a maga regulája

nek tekintsen. Állami szempontból meg felháborító, hogy aki mint katona éppen úgy szolgálja a hazát s a fogyasztási adók jó részének viselése révén épp úgy adózik, mint bármelyikünk, a mellett a legkeményebb kenyéradó munkát végzi, — alávalóbb teremtmény legyen másnál.

Ezt minden tisztességes ember kénytelen belátni. A hazafi aggálya nem is erre, hanem a nemzetiségekre és nemzetközi szociálistákra vonatkozik.

Tudvalevő, hogy a szociálisták az általános szavazati jogot követelik. De azért nem szabad az általános szavazati jogot a szociálistákkal azonosítani. Mert ez nem ennek, sem semmi más pártnak a kizárólagos követelménye, hanem általában az emberi jogé és egyenlőségé. Élhet vele és felhasználhatja minden párt. És a legtöbb országban, ahol már általános szavazati jog van, nem is a szociálista párt az uralkodó. Az általános szavazati jog csak a választási módot, rendet, a harc fegyvereit, kortesfogásait, népirányítási eljárását változtatja meg, — de e módokkal és fegyverekkel minden párt élhet. Németország példája mutatja, hogy ennek nagy nevelő hatása lehet a polgári osztályra is, melyet erős ellentállásra és elvi szervezkedésre nevel; de a szociálistákra is, akiket hazafias irányba terel.

Az általános szavazati jognak, — csak így kívánatos — ilyen hatása kell, hogy legyen nálunk is. De épp ennek érdekében szükséges, hogy a szociálisták a nemzetközi című helyett mielőbb és fentartás nélkül hazafias pártnak vallják magukat. »Nemzetközi«, bizonyos értelemben lehet minden ember, tehát minden magyar ember is. Vagyis föltétlenül szereti a hazáját, de szereti embertársát, ha az más népfia is. Ez a kettő nem zárja ki egymást. De veszedelmes és kárhözatos az olyan nemzetköziség, amely idegen világ-

szervezet, világhatalom katonája, amely a nemzetet kívül álló uralmi tényezőt szolgál. Veszedelmes tehát a szó szoros értelmében vett nemzetközi szociálisták éppén úgy, mint a nemzetközi klerikalizmus.

Eppen ezért sürgősen kívánatos, hogy a szociálista párt, — melyet semmi idegen hatalom ne nem köt, amely tehát hazafias irányban szabadon haladhat, — ha be akar lépni az alkotmány sáncaiba, a nemzetközi, — úgy is öklellen sallangot képező — címzést mellőzve, határozottan magyar nemzeti talajra helyezkedjék. Ennek úgy is be kell következnie, mint ahogy más országokban is bekövetkezett. Amilyen mértékben részt kíván a párt az ország ügyeibe való beavatkozásból, amilyen mértékben akarja a programjában levő reális tartalmat megvalósítani: olyan mértékben kell az utópiákkal szakítani, a reális élet álláspontjára helyezkednie és bensőbbben csatlakoznia az ezeréves magyar nemzet érzelmi világához. S ha angol és német munkások lehetnek jó angolok és németek, a mieink is lehetnek igazi jó magyarok. Minden lépés a magyarsodás és hazafiság felé közelebb hozza őket gyakorlati törekvéseik sikeréhez. Tehát az általános szavazati jognak minden lehető formája közül az valószínű és így valószínű meg, mely a magyarság számbeli többségét minden körülmények között és minden esettel szemben biztosítja. Mert ma — bizony úgy igaz ez — a nemzetiségi kerületek vannak előnyben a magyar kerületek fölött. Egy egészen demokratikus gazdasági és kulturális programmal együtt kívánni kell a kötelező magyar oktatás teljes diadalát, valamint a házszabályok revízióját is, biztosítékul a nemzetiségi túlkapasok ellen.

Ki van zárva, hogy ez alapon Magyaországon olyan rendet ne lehessen teremteni, mely mellett az ország magyar

is maradjon, az emberiség követelményének is megfeleljen. Halálitélet volna nemzetünknek annak a kimondása, hogy csak osztályuralom és kiváltságosok délelgetése mellett maradjon magyar. A magyarság eszméje nem ellensége az emberiség eszméjének. Ennek kell most kiderülni. Olyan rendet kell teremteni, hogy a demokrácia győzzön és az ország magyar maradjon.

A válság. Az élők egy napra kissé félrevonultak a halottak elől. A vezérekről e napon kevesebb szó esett, mint az aradi vértanúkról. Október 6-án a multak emlékei kerekedtek felül, úgy, hogy e napon a jövőendő alakulásait találgató kombinációk némiképpen megcsappantak.

Ezek a kombinációk egyébként még mindig csak a körül forognak, hogy a király milyen állaspontra helyezkedik majd a Fejérvári-kabinet új programjával szemben, amellyel a lemondott kormány volt reaktiválása esetén megkísérlelné a koalíció programjával való versenyre kelést. A jövőendő alakulások körvonalai csak Fejérvári Géza bárónak újabb királyi kihallgatása után fognak határozottabban kirajzolódni. Ezt a kihallgatást pedig már a legközelebbi napok egyike meg fogja hozni.

A válságról ez idő szerint a következők a feljegyzésre méltók:

Fejérvári Géza báró miniszterelnök a legközelebbi napokban Bécsbe utazik, hogy ismét a király elé járuljon. A bécsi út egyrészt a kormány felmentésére, másrészt a kormány programjára, és hír szerint, ezzel kapcsolatos közjogi manifesztációra vonatkozó kormányelőterjesztéssel van kapcsolatban. Hogy ez a királyi kihallgatás magával hozza-e a királynak az itt érintett kérdésekben való végleges elhatározását, vagy újabb halasztás történik; e felől ma még csak kombinációkat szöhetni.

A szövetkezett ellenzék vezérlő bizottsága hétfőn délelőtt értekezletet tart, amelynek

Azért van törvény a világon. A törvény az első, az parancsol mindenkinek, úrnak szegénynek.

A rongyos munkás-ember dacosan kapta fel a fejét.

— Törvény? Majd mit mondok a törvényre. Mit tud a törvény? Semmit. Az is huncut volt, aki kitalálta.

A vörös orrú hordár feddően rászólt: — No már ilyet nem kell mondani.

— De mondom; pattogott a rongyos munkás ember. Nem bánom, ha be is csuknak miatta. Ültem én már két esztendőt egy asszony miatt. Pedig a feleségem volt. Most is az. Verje meg a csoda.

A szegletes arcú házmesterné összecapta a kezét. Látszott a szeméből, hogy szintén érdeklődik az eset iránt.

— Ugyan, ugyan! A felesége?

— Igen, a feleségem, a hitese feleségem. Kifosztott mindenből, aztán ott hagyott egy bodnárlegénnyel, egy váltott pófájú síhedderrel. Ezt tette velem a tulajdon feleségem. Kisasszony napján mult hat esztendeje. Ilyen az asszonyép. Én ismerem a fajtáját.

— Hát aztán mit tett maga? kérdezte a vörös napernyős cseledeány.

— Csak annyit tettem, hogy megkéseltem a bodnárlegényt. Az asszonyt akartam,

de a legény került hamarabb a kezemügyébe. Nekem aztán mindegy volt.

— Meghalt a legény? kérdezte a házmesterné.

— Fenéket halt meg. Csak a balkeze lett egy kicsit nyomorék, de én egészen nyomorék lettem. A lelke... . Soh se fogom kiheverni... . Még is becsuktak két esztendőre. Ilyen az asszonyép, ilyen a törvény.

Az asszonyok kivétel nélkül a rongyos munkás pártjára szegődtek. Siettek szörnűködni a női nem gonoszsága, elvetemedettsége fölött. Különösen az idősebbek. Erősen hájtogatták, hogy az ő idejükben jobbak voltak a nők. Csak mostanában romlott meg a természetük. A vasárnap csak heju hujára való.

— A lányok rosszabbak, mint a legények. Miket beszélnek!

A házmesterné nekieresztette a nyelvét s nagy hévvel erősítette, hogy ő elpirul, ha beszélni halja őket. Aztán még nekik áll följebb, ők öntenek vitriólt.

Kiváncsian néztek az órszoba ajtajára. A sovány munkás ismét fölvetette a lincselés ötletét.

— Az ilyen csendát, aki vitriólt önt, ott kéne agyonütni, ahol érik. Ugy megráznam, mint Jézus a vargát.

A körülállóok nevettek. A hordár védelmébe vette a jogrendet.

— Mondom, nem okos beszéd az ilyen. Az a lány ugyanis elveszi büntetését. Megkapja, amire rászolgált.

A rongyos munkás ingerülten válaszolt: — Persze, hogy nem lehet. Nem engedik a rendőrök. Ugy vigyáznak arra a lányra, mint a processzióban a szent képre. Talán fiákerben szállítják el.

— Igen, a zöld fiákerben; röhögött a suhanc.

A munkás folytatta:

— Csak azzal bánnak komiszul a rendőrök aki őket bántja. Egyszer egyik pajtásom belekötött az egyik rendőrbe. Tyűh, hogy helybehagyták. Azt hittem lepedőben viszik haza.

Ebben a pillanatban egy rendőr lépett ki. A házmesterné hozzátalakodott.

— Kedves biztos úr, nem halt meg az a legény?

— Melyik legény?

— Akit vitrióllal öntöttek le.

A rendőr nem válaszolt.

— Komisz pugris; mormogta a munkás, — azt hiszi, neki találtak fel a világot.

Őt perzselte egy halvány szőke asszony jött ki az órszokából, kendőjét mélyen a szemére húzva. Szeme körül élénk pirosság

főtárgya; Andrássy Gyula grófnak az országgyűlés elnapolásával szemben tervezett határozati javaslata Tárgyalni fogják ismétleten a kormányzati alá helyezését és foglalkoznak végül azzal az eshetőséggel is, hogy az országgyűlést váratlanul feloszlatsanak.

Mert szárnya kelt olyan hír is, hogy az országgyűlést még ebben a hónapban feloszlatsák. Némelyek még azt is tudni vélik, hogy ez október 20-án fog megtörténni.

Ezzel szemben jól értesült részről azt állítják, hogy egyelőre csak az országgyűlés újabb elnapolásáról van szó és pedig rövid időre, talán egy hónapra. A feloszlats kérdésé pedig csak akkor válik aktuálissá, ha az év végéig a kibontakozás iránt a mostani többség alkalmas lépéseket nem tesz.

A munkásbetegség-élezési törvény módosítása.

Évek óta sürgeti az ipari és kereskedelmi érdekelttség az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló 1891. évi XIV. tc. módosítását, mert egész betegség-élezési intézményünk alapos reformra szorul.

Ezzel a fontos kérdéssel már az előző kormányok is foglalkoztak, évek óta ígérték már a reformot, sőt az 1901. évben a kereskedelemügyi minisztériumban egy erre vonatkozó törvényjavaslatot is tárgyaltak, de azért ez a kérdés nem jutott megoldásra. Pedig a törvény módosításának szükségét a betegség-élező pénztárak helyzete mind sürgetőbbé tette, a pénztárak helyzete mind tarthatatlanabbá válik, úgy, hogy ez a törvény-előkészítés ma tényleg azon szociális feladatok közé tartozik, melyek a mielőbbi újabb törvényhozási rendezést szinte elodázhatatlanná teszik.

Ennek tudatában a kereskedelmi minisztériumban folyóknak is komoly előkészületek a törvény revíziójára, hogy mire a törvényhozás rendes munkássága ismét biztosítva lesz, készen álljon az anyag az alkotmányos tárgyalásra.

E munka egy részét bocsátotta most közre Vöröcs László kereskedelemügyi miniszter két vastos kötetben a munkásbetegség-élezési törvény módosítása címén.

E két kötet a törvényjavaslat anyag-

mutatkozott. A sírás nyoma. A tömeg hal-

— Ez azt
Néhány perc múlva ismét két rendőr jött ki. A munkás megszótotta az egyiket:
— Mondja, miért éreztek szabadon az ilyen?

— Mi baja van vele? kérdezte a rendőr.
— Nekem semmi, de annak, akit vitrióllal leöntött.

A rendőr flegmával válaszolt:
— Öntött nyavalyát, nem vitrióllal.
— Hát mi volt; kérdezte a hordár?
— Semmi, az ura részeg volt, elitta az eszét, pénzt, s elakarta venni a fülbevalóját. Utcai botrányt csinált, bevittük egy kicsit.

A csödület egy perc alatt szétoszlott. Csak a hordár és a rongyos ember maradt az útszoba előtt. Az előbbi megszólalt:

— No, ugy-e, hogy a férfiak között is akad komisz?

A rongyos ember kelletlenül válaszolt:
— Nem mondom, hogy nem akad...

Aztán, mint akit kudarc ért, lassan eloldogott.

Zöldi Márton.

gyűjteménye, mely az alapot és az anyagot adja meg a törvény-előkészítésre, mely a gyűjtemény-összeállítása után már folyamatban is van. Ez az anyaggyűjtemény nem csupán technikai összeállítása a vonatkozó hazai és külföldi anyagoknak, hanem abban már föl is vannak állítva azok a keretek, melyekben a törvény kodifikáló a megoldandó kérdésekké foglalokzni kíván és úgy a hazai, mint a külföldi anyag ezek szerint van a gyűjteményes munkában feldolgozva és ismertetve.

A munka első kötete tartalmazza a munkásbetegség-élezési törvény módosításának hazai anyagát és pedig három részben, u. m.: a joganyagot, a törvény módosítására felmerült kívánásokat és javaslatokat és végül a betegség-élező pénztárak statisztikáját.

A munkásbetegség-élezési törvény módosítására összeállított hazai anyag első részét tevő joganyag szakzerű magyarázata az 1891. évi XIV. törvény-cikknek, melyet megelőző a mű elején a betegség esetére való biztosítás előnyeit s nevezetesen a szavatossági jog és a szövetkezeti biztosítás törvényes és társadalmi fejlődését tárgyaló ismertetés.

A hazai anyag második része azokat a kívánásokat és javaslatokat foglalja magában, melyek a törvény módosítására nézve fölmerültek. Itt először az érdekelttség részéről fölmerült, vagyis azok a kívánások vannak az új törvénytervezet szerinti tárgyi csoportokba összefoglalva, melyeket a betegség-élező pénztári kongresszusok, ipartestületek, országos ipartestületi gyűlések, munkadók, munkaadói egyesületek és gyűlések s a kereskedelmi és iparkamarák terjesztettek elő. Aztán jön a törvény módosítására 1900. évben készített előadói tervezet, az arra a hatóságoktól és érdekelttől köröktől beérkezett öszesített véleményekkel s végül az 1901. évben tárgyalt törvénytervezet és indoklás. A törvénytervezet egyes szakaszai mellett az 1901. év febr. havában a minisztériumban tartott szaktanácskozmány tárgyalásai is ismertetve vannak s ezzel a kereskedelemügyi miniszter eleget tett az érdekelttől körökből számos ízben fölmerült annak az óhajnak is, mely a szaktanácskozmány igen becses anyagát tartalmazó gyűjteményeknek közrebocsátását sürgette.

Vége a hazai anyag harmadik részében van a betegség-élező pénztárak statisztikája és pedig előbb a betegség-élező pénztárak működését és helyét a statisztikai eredmények alapján feltüntető szöveges ismertetés s azután maguk a statisztikai táblázatok, Ezekben a táblázatokban van először részletesen feldolgozva és nyilvánosságra bocsátva a betegség-élező pénztárak statisztikája. Kiterjednek e táblázatok az 1898—1903. évekről a taglétszámbeli adatokra, a betegség-élező pénztárak bevételeire és kiadásaira, a mérlegekre, a tartalékalapra és végül a részletes betegségi statisztikára. Ezeket kívül ismertetve vannak a horvát-szlavonországi betegség-élező pénztárak főbb statisztikai adatai is s több összefoglaló táblázat közli az egész magyar birodalom betegség-élező pénztárainak főbb adatait.

A mű második kötete a külföldi törvényhozást ismerteti. A betegség esetére való biztosítást állapota 18 külföldi államban van itt ismertetve és ugyanannyi állam törvényei és törvényjavaslata vannak fejezetenkénti csoportosításban feldolgozva, úgy, hogy ez az összeállítás a külföldi hasonló gyűjteményes munkák terjedelmét meghaladja, sőt ilyen fejezetenkénti csoportosított feldolgozása az egyetlen munka az egész irodalomban.

A külföldi anyagot az egyes törvények fejezet szerinti feldolgozását feltüntető tárgymutató előzi meg s ez alapon a kötet a törvény-előkészítés céljaira szolgáló csoportosítás mellett forrásmunkáinak is igen alkalmas.

Az anyaggyűjtemény feldolgozása és közzététele után a kereskedelemügyi minisztérium most magán, az 1891. évi XIV. tc. módosítását célzó törvénytervezet dolgozik s a készitendő törvénytervezet és indoklása lesz az ismertetett munka harmadik kö-

tete. Egyidejűleg folynak a munkások bal- eset elleni biztosításáról szóló törvényjavaslat végleges szövegezésének munkálatai is, sőt a minisztérium most azzal a tervvel foglalkozik, hogy vagy kapcsolja egybe a két munkásbiztosítási ágat, a mi a legkivánatosabb lenne, vagy ha ez leküzdhetetlen akadályokba ütköznék, úgy szerves kapcsolatot teremtsen a két intézmény között.

A most kiadott két kötetet a kereskedelemügyi miniszter megküldötte az érdekelt szaktestületeknek tanulmányozás végett és azonkívül hozzáférhetővé tette mindenki számára az által, hogy könyvpiacra is bocsátotta.

Városunk közönsége a vakokért.

Nagy a földi nyomor, az emberek ezrei különböző körülmények között nyujtják felénk kezüket alalmaztat, segédeltet kérve. E számtalan szerencsétlen között legszánandóbbak azok, kik megfosztva a látás gyönyöreitől, még koldulni sem tudnak látó embertársaik segédelme nélkül, pedig gyakran nemcsak a saját, de a többtagú családjuk kenyercéért is kellene könyörgönnük.

Hazánkban a vakok száma a 10000-et meghaladja. Ezek közül 185-nél több varmegyékben él és terhére van hozzatartozóinak, községének és a társadalomnak. Szálonom fogja el szívünket, ha vak embert látunk, de ugyanekkor nem jut eszünkbe az a szomorú tény, hogy e szegény ember helyzetét a társadalom közönyössége súlyosabbá tette azzal, hogy nem adott neki alkalmat a kiképzésre mely a vaknál nemcsak műveltséget nyujt, de munkaképességet és mindennapi kenyeret is ad. Tudnunk kell, hogy a vakok kiképzés után nemcsak írni és olvasni tanulnak meg, nemcsak a szellemi téren tudnak munkálkodni, hanem tapintási érzékük fejlesztésével kitűnő iparosokká is válhatnak.

A labtörökészitést, kefekötést, kosárfonást, nádszékfönást és kötélverést szokták tanulni és az iparágakban olyan kiváló ügyességre tesznek szert, hogy munkájuk bármely kiállításban kiállja a versenyt a látók készítményeivel és a mellett készítményeik olcsók és tartósak. Ennek ellenére hazánkban a vakokért még keveset tettek, hatóságok és magánosok egyaránt belenyugodtak abba, hogy a sarkon álló vak koldust éhen halni nem engedték. Már pedig ez több-be kerül, mintha az egy emberéletén át adandó alalmazásának egy kis részével őket kiképeztetve, módot nyujtunk nekik arra, hogy a koldusdósból kalapácsnyelet faragva, mindennapi kenyerüket megkereshessék.

A vakokat gyámolító orsz. egylet áldásos működésével elérte már azt, hogy a budapesti intézeteken kívül Kecskeméten, Segeden, Szombathelyen és Temesvárott intézetek létesíttessenek, melyek vak embertársainkat kiképezik és állandó munkával ellátják.

Ez áldásos intézményekbe városunk is vármegyénk vakjai is felvetetnek, miért is kívánatos, hogy közönségünk is meghozza a maga áldozatát. A nevezett egylet felkérésére szivesen közöljük, hogy a legutóbbi bontás alkalmával a városunkban elhelyezett perselyekben a következő összegek találtak:

Anyakönyvi hivatalnál 1 K. 74 f., Nagy Kálmánnál 1 K. 41 f., Városi közpénztárnál 8 K. 8 f., Szentesi központi takarékpénztárnál 10 K., Szentesi Vidéki takarékpénztárnál 2 K. 61 f., Szentes városi tanácsnál 12 f., Szentesi takarékpénztárnál 4 K. 94 f., Szentesi kaszinónál 1 K. 17 fill., Kir. adóhivatalnál 6 K., Mészáros Gyulánál 19 f., Pauli Jánosnál 19 f., Horvath Istvánnál 24 f., Korrek Miklósnál 35 f., Kormos Benjáminnál 17 f., ifj. Béli Józsefnél 17 f., Ugray Antalnál 25 f., Boros Antalnál 1 K. 75 f., Sarkadi N. Ferencnél 35 f., Szépe Károlynál 2 K., Csongrádmezei gazd. egyeletnél 1 K. 48 f., Dobray Sándornál 27 f., Fianki Albertnél 46 f., Eislér Lajosnál 1 K. 47 f., Zukkermann Ignácnál 11 f., Bányai József utódánál 40 f., Bleier Sámuelnél 81 f., Hoffmann Jakabnál 71 f., Peitz Mátýásnál 20 f., Schwarz Simonnál 32 f., Szathmáry Károlynál 1 K. 6 f., Mócz

Kálmán 11 f., Bartha Sándornál 11 f., Zeisler Jakabnál 71 f., Koczka Józsefnél 2 f., Plager Vilmosnál 20 f., Strasser Vilmosnál 27 f., Paksi Józsefnél semmi, Morecky Zsigmondnál 1 K. 51 f., Berényi Ferencnél 2 K. 47 f., Mészáros Istvánnál 6 f., Paulits Károlynál 17 f., Deutsch Mórna 25 f., Piáger Árpádnál 30 f., Halasz Jánosnál 2 perselyben semmi, Grubmüller Józsefnél 22 f., Klein Ignacnál 37 f., Szabó Istvánnál 46 f., Reis Józsefnél 59 f., Csikós Jánosnál 16 f., Bender Adolfnál 4 f., Göbölös Jánosnál 12 f., Müller Gyulanál semmi, Szűcs Istvánnál 15 f., Dezsőfi Józsefnél 35 f., Összesen 39 K. 98 fillér.

A midőn a felsorolt gyűjtőknek az egyetlen köszönét és vak embertársaink haláját tolmácsoljuk, felhívjuk városunk nemes szívű közönységét, karolják fel e szerény perselyeket, mert a bennük gyűjtött összeggel vak embertársaikat mentik meg és kiképzettéssükkel a bennük parlagon heverő munkaerőt teszik értékessé, amivel nemzeti erőnkét szaporítjuk.

Mikor ezzel hozzájuk fordulunk, csak arra kérjük olvasóinkat, hunyják be csak egy percére a szemüket és képzeljék magukat az örökös sötétségben mindenkorra megfosztva szeretteik és a természet szépségeinek szemlélésétől. Ha ezt elképzelni tudják, megvagyunk róla győződve, hogy akkor segélyére is sietnek vak embertársainknak.

Ujdonságok

Szentés, 1905. október 8.

— **Társulati közgyűlés.** A körös-tiszvárosi ármentesítő társulat f. hó 24-én délelőtt 9 órakor tartja az évi rendes közgyűlését Hódmezővásárhelyen, az ottani városzhagytermében, Károlyi Imre gróf elnöke mellett. A közgyűlést megelőzően, f. hó 23-án a társulat központi választmánya üléséz, ugyancsak Hódmezővásárhelyen, a társulati szakasz-igazgatóság hivatalos helyiségében. A közgyűlésen jelentést tesznek a társulati védőtöltekek rekonstrukcionális munkálatainak előhaladásáról s megállapítják a társulat jövő évi költségvetését, mely szerint az adminisztratív kiadásokra és a társulati tőke és kamat törlesztésre együttesen 848 818 korona 36 fillér ártéri kirovással van előirányozva.

— **Felmentés a hadgyakorlat alól.** A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a fegyvergyakorlatok alól való felmentések, illetve a gyakorlat elhalasztása dolgában. A rendeletnek a közönységére is tartozó része szó szerint így szól:

1.) Ha valamely tényleges állományú hadseregbeli egység törvényes okoknál fogva a fegyvergyakorlat alól magát felmenteni, vagy a fegyvergyakorlatot valamely későbbi időpontra áttéetni kéri, úgy a kérvénye mindenkor a járási tisztviselő útján, a döntésre illetékes hadkiegészítési kerületi parancsnoksághoz juttatandó el;

2.) Ha valamely polgári államhivatalnál vagy megyei hatóságnál (intézetnél), valamint a m. kir., osztrák cs. kir., vagy bosznia-hercegovinai államvasutaknál alkalmazott egyénnek a fegyvergyakorlat alól hivatalból való felmentése megokoltnak mutatkozik, úgy a megkeresés mindannyiszor közvetlenül a határozathozatalra illetékes területi had-(test)parancsnoksághoz intézendő.

Amennyiben pedig az ilyen megkeresésre néve a területi hadtestparancsnokság által elutasító határozat hozatott volna, feltéve, hogy a fegyvergyakorlat alól leendő felmentést megokoló körülmények csakugyan fennforognak, vagy a honvédelmi miniszter útján, vagy pedig a fölöttes minisztérium

közvetítésével, egyenesen a hadügyminiszterhez fölébbrzésével élhetnek.

— **Augusztai főhercegnő a tüdőbeteg-kért való küzdelemben.** Mint lapunk egy előbb számbában jelentettük, a József kir. herceg Szabatórium Egyesületnek az ország több helyén alakulnak bizottságai, amelyeket senki sem kísér lelkesebb figyelemmel, mint az egyesület védnöke: Augusztai főhercegnasszony. A Léván megtartott alakuló ülés tavrítalag üdvözölte a Tapolcsányban tartózkodó királyi hercegnőt, aki Báthy László prépostnak, az alakuló ülés elnökének a következő választ küldte: — Fogadjak őszinte köszönetemet a meleg üdvözlésért, amelyet szívből viszonzok. Augusztai főhercegnő. — A főhercegnasszony örömmel értesül a tüdőbetegek jóvoltáért való minden akcióról és vajha már ebben a mi városunkban és megyénkben is megmozdulnának végre ez érdekekben nemes cselekvésre a jó szívek

— **Tisztelgés a város új diszpolgárainál.** A tavaszi városi közgyűlések egyikén a város diszpolgárainak megválasztott országgyűlési képviselőik, névszerint: Kossuth Ferencnek, Apponyi Albert grófnak, Bánffy Dezso bárónak és Ugron Gábornak f. hó 9-én adja át a városi küldöttség tagjai: Mátyás Ferencz dr. polgármester, Bugyi Antal főjegyző, Tasnád Antal dr. városi ügyész és Papp László főszámvévo lesznek, akik ma utaznak fel Budapestre és Holnap tisztelegnek az új diszpolgároknál.

— **A kukoricavám felfüggesztése.** Ausztriában — mint Bécsből írják — komoly mozgalom indult meg oly irányban, hogy Magyarország és Ausztria fűggeszse fel három hónapra időre a kukoricának most métermázsánként 1 korona 20 fillért (szerb árúra néve 60 fillért) tevő behozatali vámját. Azzal érvelnek, hogy a monarchiának ebben a gazdasági évben is 3 millió métermázsas kukoricabehozatalra lesz szüksége. Már pedig az európai termelő országok közül Oroszország, Románia, Bulgária egyáltalán nem kivitelképes és csak Szerbiának marad kivitel fölöslege, ami azonban nem fedezi a monarchia szükségletét. Ami a tengerentúli országokat illeti, Argentína egyelőre még jelentékeny mennyiségeket exportál, de ez a forrás csakhamar bedugul majd. Következik ezután az északamerikai Egyesült Államok, melynek terménye azonban csak 1906. március 1-je után, tehát olyan időben jöhet be hozzánk, mikor nálunk már a 2. kor. 80 filléres új vámtétel lesz érvényben. Az osztrákok tavaly is kérelmetk a kukoricavám felfüggesztését, a mit akkoriban az amúgy is válsággal küzdő magyar termelők ellenzetek és az osztrák kívánság teljesülése csak a magyar kormány ellenzégülésén tört meg. Az idén annyiban változott a helyzet, hogy az 1904-ki inséges év következményei némely tekintetben csak most mutatkoznak a maguk aggodalmat keltő mivoltukban; nevezetesen az állatállomány csökkenése folytán beallott élelmiszer (hús, tej, zsír) drágulásban. A magyar kormány kötelessége lesz tehát, — ha ez a kérdés most újból eléje kerül — azt nemcsak egyoldaluan, a termelők nézőpontjából, hanem általános szociális tekintetben és komoly mérlegelés tárgyává tenni.

— **Hegyi-páter panaszkodik.** Nálunk Magyarországon a szegény ember még ma is azt hiszi, hogy Amerika a gazdagodás és boldogulás Eldorádója. Ezerszáma vándorol ki oda

havinak a nép, de alig teszi ott lábát a partra, máris arra a keserves tapasztalatra jut, hogy irthon még a nyomorúság és szegénység is jobban elviselhető, mint ott a forrongó, lelketlen embervásárlás, ahol az ember nera más, mint anyag, ahol a magyart nem érti meg senki és a megélhetési viszonyok is éppen olyan súlyosak, mint idehaza. Egy fővárosi úrasszony nemrég levelet írt Hegyi-páternek, a csongrádi volt szelidielek plebánosnak, aki tudvalevően a büntetés elől szökött ki Amerikába. Az illető ebben a levelelben tanácsát és pártfogását kérte Hegyi-páternek, aki így felelt a levélre:

»Egyedüli válaszom és tanácsom az, hogy ha bármilyen keservesen is fenn tudja magát tartani Magyarországon, ne kívánczozzék ide Amerikába, amely kimondhatatlan szenvedésekknek és megpróbáltatásoknak a tanyája — Amerika ugyanis minden kincse, gazdasága dacára messze mögötte áll Magyarországnak. Élelmezése szerfőlt rossz és drága. Itt hiábavél minden főzési tudomány, mert nincs miből tápláló eledelt készíteni. Ezenkívül az angol nyelv ismerete nélkül itt biztos elzúllás vár mindenkire, Hogy mindezek dacára seregestül tudni el a köznép, onnét van, mert egyik a másikat boldondítja. Ha egyszer ide kijött, itt veszi senki sem keresi, mily nyomorban pusztul el. A legerősebb gyári munkás is, 8—10 év alatt elpusztul itt. En magam szolgálatot nem tudok adni, mert jelen helyzetemben még nincs semmi jóvedelem. Itt Gesszemben, ahol lakom, az egy erdősegek között fekvő nagy zárdatep az azon faradozom itt, hogy ezen úresen álló, de különben ma jó karban levő zárdatep, melyhez 1519 hold földbirtok, fenyves és tölgyfa erdő tartozik, megvegyem a német bencés rendtől, magyar árva háznak és szegények menedékháznak.»

— **Olcsó marhasó.** A gazdaközönység egy régi jogos kívánsága fog a közel jövőben teljesülni, ami előreláthatóan nagy befolyással lesz az állattenyésztésre. Köz tudomásu ugyanis, hogy a kincstár az olcsó marhasót nálunk most csak poralakban bocsátja forgalomba, ami lehetetlenné teszi, hogy ezt a gazdaságban nyalósónak is használják. A gazdak pedig az állattenyésztésnél különösen erre használják a sót és így kénytelenek nyalósónak a háromszorta drágább kóstót vásárolni. Külföldön már régen segítettek ezen a bajon, amennyiben a marhasót formákba sajtolták és így lehetővé teszik, hogy a gazdak kedvezményesen aron necsak poralakú marhasót, hanem nyalósót is kaphassanak. Ausztria már több mint egy éve életbe léptette ezt az intézkedést. De most már nálunk is előkészületeket végeztek e téren és annak folytán a pénzügyminiszter intézkedett, hogy az olcsó nyalósó forgalomba hozatalára a marhasót úgy a marososi sóbányáknál, mint pedig az erdélyi bányák közül Parajdon megfelelő formákba szilárdan sajtolták és ilyen módon közforgalomba adják. Az említett helyeken a sajtoló telepek szükséges építkezései már is folyamatban vannak és az olcsó nyalósót a jövő év elején már forgalomba is adják.

— **Legények harca.** Véres verekedés volt október 2-án, a martonosi tanyák közt fekvő Csik-féle csárdában, horgosi és martonosi legények közt. A csárda épp a horgosi határon van és mint minden határszéli csárdában, itt is vasárnap délutánokint két falu fiatalága szokott összejönni italozás végett. Ha pedig rendőrt, csendőrt nem sejtene a közelben, még tánca is perdülnek. Így volt ez a f. hó 2-ki vasárnap délután is. Horgosi és martonosi legények mulattak csendesen, külön-külön társaságban a csárdabeli asztaloknál. Nem is lett volna semmi baj, ha cigány nem vetődik a csárdába és zenéjük nyomán lányok is nem sereglenek. De lányok jöttek és így hamarosan tánca perdültek a legények mind. A martonosi legények azonban nem jó szemmel nézték hogy a falujukbeli lányokak más határbeli legények ölelgessék. Adott jclre megtámadták a horgosiakat és ebben különösen Faragó András meg Faragó Béla hősködtek, akik Kovács Pál tüdejét keresztül szúrták, Kovács Jánost pedig szinte össze-

szurkálták. A két súlyosan sebesült legényt bevitték a horgosi kórházba, ahol Hegedűs István községi jegyző kihallgatta őket s a tettesek letartóztatása iránt megkereste a adai csendőrséget. Kovács Pál sérülése életveszélyes.

— Blaha-esték a színházban. Szalkay Lajos színtársulata, mint erről egy ízben már hírt adtunk, innen közvetlenül Szerajevóba megy, a bosnyák fővárosba, ahol elsőnek teszi be a lábát, mint magyar színelőződirektor és úttörő lesz abban, hogy a bosnyákok közt a magyar szót, a magyar szellemet nyilvánosan hirdesse. Szalkay Lajos, aki egyike a legjobb színigazgatóknak, nagy feladatra teljes tudatában, természetesen gondoskodott arról is, hogy a magyar előadásoknak megfelelően a megfelelő vonzó erűk azon az exponált helyen és igen helyesen, ott szerezték meg ezt a vonzóerőt, ahol ma még megvan: Blaha Lujzában, a magyar népdal és a magyar népies alakok élő inkarnációjában. Szalkay az egész szerajevói évadra szerződtette Blaha Lujzát és közönségünk csak hála lehet az igazgató iránt, aki Blahát Szentesre is lehozza — mielőtt Szerajevóba menne — két vendégjátékra. Azok a színházi esték, melyekben Blaha Lujza a múlt évi ittlétekor annyi gyönyörűséget szerzett közönségünknek, még olyan élénk emlékezetében vannak mindannyiunknak, hogy az újabb Blaha-estékre, melyek f. hó 11-én és 12-én lesznek, amikor a magyar népszínmű nagyszonyja a Gyimesi vadvirág-ban és a Menyecskekben lép fel, alig szükséges külön és újabb felhívunk a közfigyelmet.

— Áthelyezés. A szentesi csendőr szárnyparancsnokság egyik tisztjét: Hunyecz Károly csendőrfőhadnagyot áthelyezték Kaposvárra és a derék csendőrtiszt aki társas életünkben is jelentékeny részt vett, értesülésünk szerint már a legrövidebb időn belül bevonul új állomáshelyére. Az itteni szárnyparancsnoksághoz Hunyecz Károly helyére Szilaha Imre csendőrfőhadnagyot helyezték át Kalocsárról.

— Az időjárásról. Meteor a következőket írja: Az október 8—9-ki csomópont állandóbb természetű, amelyet követően tehát állandóbb időt is várhatunk, melegebb hőmérséklettel. A 13-ki csomópont hatáskörében kitörések várhatók a napon és e dátum körül vagy erős meleg, vagy pedig zivataros befojások érvényesülhetnek, sőt még a jégeső sem lehetetlen. A hónap utolsó harmada ismét erősen változó, fő jellegében csapadékosnak és hűvösnek ígérkezik, különösen a 28-ki csomópont hatáskörében. November hó 5-ke hirtelen beálló deret vagy fagyot hozhat, amit különben egy esetleges napkitörés még elterelhet; de azért a gazdemberek jól teszik, ha minden munkájuknál figyelemmel lesznek erre az eshetőségre és különösen a szőlősgazdáknak ajánlható a gondos figyelem. Október hónap még hátralévő csomópontjai 8—9—13—14—17—21—26 és 28-ka közé esnek; ezek közül a 9—13 és 28-kiak erősebb hatásúak.

— Színházi előadás a Ref. Kórház javára. A Ref. Kórház épülő kórhelyisége javára színházunk előzőeken igazgatója: Szalkay Lajos f. hó 14-én, szombaton díszelőadást rendez. Színe kerül Verő György pompás magyar zamatú gyönyörű énekekkel tarkított vígjátéka, a Bajzsa. Az utóbbi pár év színi termékei közt első helyet érdemlő énekes vígjátékot melegen ajánljuk a közönség pártolásába. Az előadás előreláthatólag mintaszerű lesz, mi csak annál inkább kiemeli ennek a látványosságának

is beillő kitűnő énekes vígjátéknak szépségeit. Az általános béreltszünetben előadandó színdarabok a helyárok nem lesznek telemelve s így mindenkinek alkalma lesz a sjókedvű adakozó szerepében magát kitüntetni, mert amellett, hogy élvezetes estét szerez magának, még a játékonyság oltárán is áldozhat. Különösen felhívjuk erre az előadásra a Ref. hivatás figyelmét s bizunk is benne, hogy a díszelőadás színintéle teljesebb és szelídszűz mazzahajlék. A szokástól eltérő — tekintettel a játékonyság célra, már most felkéri az igazgatóság a t. bérlőket, hogy helyek fentartása iránt f. hó 12-én. csütörtök d. e. 11 óráig intézkedni sziveskedjenek.

— Az engesztelés napja. A zsidó hitfelekezet legnagyobb ünnepnapja lesz holnap, a Jom-Kipur, vagy az engesztelés, a nagybójt napja. A vallásos zsidó ez ünneplést ma estelele kezdi. Korábban megvacsoráznak, templomba megyek, hogy ez évben elkövetett bűnökért megkeljen és ajátos imában bőjtölve engesztelje meg a Jehovát, hogy kegyelmesen ítéljen fölőtte e napon és a következő évre is az élet, a bőség, a boldogság könyvébe írja be. A zsidók boltjai holnap zárva maradnak és a hívők mind a templomba sereglenek, megbocsátva egymásnak, hogy nekik is megbocsátassák. Mai csillag feljöttétől holnap csillag kigyulladásig a nagy bójt, az engesztelés napja tart.

— Zsarolás kísérlet. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a Dorozsman lakó Takács Illés levelező lapokon megfenyegette Czékus István ugyanottani szatócsot, azzal rejtgetvén őt, hogy agyonlölje, ha nem számol le vele. Czékus ezért följelentést tett Takács ellen, akit a szegedi büntető törvényszék zsarolásért egy hónapi foghazra ítélte. Az elítélt főllebbezése folytán az ügy a királyi tábla elé került, mely a napokban döntött és Takács büntetését 14 napra szállította le.

— Vásár. Kisteleken az őszi országos vásárt f. hó 15-én, tehát mához egy hétre tartják meg Erre a vasárnapra hasított kőrmmű állapot, tehát sertések is mindenűnen, — természetesen vérszentes helyekről — szabadon felhajthatók.

*** A makói ipartestület kárára legutóbb elkövetett betörés lopás alkalmából, jó szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak a midőn figyelmüket felhívjuk Arheim S.I. budapesti cég (V. Arboc utca 3.) világhírű pénzszekrénygyárára, melynek termittbiztos páncél-szekrényei a modern technika vívmányaiival felszerelt betörők legnagyobb erőmegfeszítéseinél is ellentállanak s a melyek betörők által még sohasem nyitattak ki.**

*** „Antidol” a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyérén eldörzsölve s használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezzé ismerőseit: hogy használta-e már az Antidolt?, amely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulasztalja el vele fejfájását. Kapható: Müller Mór gyógyszerüzében Szentesen. (20-2)

*** Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja hogy az egészséges ember szervezetnek naponként egy liter vizet van itatni szüksége, az a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígításáért. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csírája is bejut, fontos, hogy itatni olyan vizet használjunk, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megőlni segítése s végül, hogy a vizet a gyomrot ne rongssa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Agnesviz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodszor, minthogy szénásvat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. Fs végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt

étvagyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek melyek azonkártekon bakteriumokat megölik. A mohai Agnesviz fogyasztását különben is főként tavaszal kiváltéppen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkor esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Agnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol kór tünetei, amelyeket a mohai Agnesviz mérséktartalalmi fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Agnesforrás fogyasztás azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyon fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Agnes-forrás különösen olcsón kapható. (A 6-1)

*** Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlőszethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újabb lennének beültetendők, tehát a hol szőlőmiveléssel foglalkoznak: szép, allandó és biztos mellékkereset lehetnek szert, ha címüket beküldik Hirdetési iroda Budapest, váci-útca 20/b (3—2)

Piaci árak.

A következő piaci árakat jegyeztük fel:			
Búza,	7 ft.	50 krtól	ft. — kr.-ig
Arpa,	uj 7	10	7
Zab	6	70	6
Tengeri	69	9	20
Tengeri uj	5	20	5
Heremag	44	46	
Szalouna	80		85

Hízott sertés 64 ft. — krtól 65 ft. — kr.-ig

Vasúti-menetrend.

Érvényes 1905. október 1-től.

Budapest—Szolnok—Szentes: *
 Budapestről indul 10 órakor éjjel, 8 óra 10 perccel, 2 óra 35 perc délután.
 Szolnokra érkezik: 1 órakor éjjel, 10 óra 56 perc délelőtt, 4 óra 23 perc délután.
 Szolnokról indul 3 óra 21 perc éjjel, 11 óra 25 perc délelőtt; 4 óra 48 perc délután.
 Szajolról indul 3 óra 58 perc éjjel, 12 óra 02 perc délután, 5 óra 18 perc délután.
 Pusztatanyáról indul 4 óra 25 perc reggel, 12 óra 26 perc délután, 5 óra 36 perc délután
 Tiszaföldváról indul 5 óra 50 perc reggel, 1 óra 47 perc délután, 6 óra 44 perc este.
 Kunszentmártonból indul 7 ó. 8 p. reggel, 3 óra 07 p. délután, 7 óra 33 perc este.
 Tökérről indul 7 óra 38 perc reggel, 3 óra 39 perc délután, 8 órakor este.
 Szentesre érkezik 8 óra 12 perc reggel, 4 óra 10 perc délután, 8 óra 30 perc este.

* A hajnali 4 óra 55 p. és d. u. 12 óra 55 perckor Szolnokról induló motoros kocsink Kunszentmártonban csatlakozásuk van az onnan Szentesre reggel 7 ó. 3 perckor, illetve délután 3 óra 7 perckor induló vonatokhoz

Szentes—Szolnok—Budapest:
 Szentesről indul 7 óra 3 perc reggel, 11 óra 10 perc délelőtt, 6 órakor este.
 Tökérről indul 7 óra 22 perc reggel, 11 óra 43 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este.
 Ksztmártonból 8 óra 21 perc délelőtt, 12 óra 28 perc délután, 7 óra 27 perc este.
 Tiszaföldvárról 9 óra 11 perc d. e. 1 óra 16 perc d. u., 8 óra 14 perc este.
 Pusztatanyáról 10 óra 17 perc d. e., 2 óra 22 p. d. u. 9 óra 20 perc este.
 Szajolról indul 10 óra 35 perc d. e., 2 óra 40 perc délután, 9 óra 41 perc este.

Szolnokra érkezik 11 ó. — p. délelőtt, 3 óra 06 perc délután, 10 óra 6 perc este.
 Szolnokról indul: 11 óra 19 és 11 óra 38 perc délelőtt, 3 óra 49 perc délután, 12 óra 10 p. éjjel vegyesvonat, 5 óra 39 p. gyorsvonat.
 Budapestre érkezik 1 óra 10 perc és 1 óra 50 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 órákor reggel és gyorsvonat 7 óra 50 perc reggel.

Szentes—Hmvásárhely—Szeged:

Szentesről indul 3 óra 47 perc éjjel, 8 óra 24 perc délelőtt 5 óra 39 perc délután.
 Szegvárról indul 5 óra 10 perc reggel, 8 óra 48 perc délelőtt, 6 óra 10 perc délután.
 Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 12 perc délelőtt, 6 óra 46 perc délután.
 Hmvásárhely népkert 6 óra 31 p. reggel, 10 óra 03 p. délelőtt (itt átszállás Szeged felé), 7 óra 29 p. este.
 Hódmező-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 20 p. délelőtt, 7 óra 39 p. este.
 Hmvásárhely népkertől indul 7 óra 7 p. reggel, Hm. ásárhely nagyjármáról 10 óra délelőtt és 10 óra 12 perc éjjel.
 Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 10 óra 45 perc délelőtt, 11 óra 01 perc éjjel.

Szeged—Hmvásárhely—Szentes:

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 3 óra 01 perc délután, 8 óra este.
 Hmvásárhelyre érkezik 4 óra 23 p. éjjel, 3 óra 43 perc délután, 8 óra 56 p. este.
 Hm.-Vásárhelyről indul 7 óra 22 reggel, 3 óra 50 perc délután, 9 óra 00 perc este.
 Mindszentről indul 8 óra 26 perc reggel, 4 óra 54 perc délután, 10 óra 02 perc éjjel.
 Szegvárról indul 8 óra 50 perc reggel, 5 óra 19 perc délután, 10 óra 22 perc éjjel.
 Szentesre érkezik: 9 óra 10 perc reggel, 5 óra 38 perc délután, 10 óra 45 perc éjjel.

Budapest—Félegyháza—Csongrád:

Budapestről indul 9 óra 40 perc reggel, 2 óra 25 perc délután.
 Félegyházára érkezik: 11 óra 45 perc délelőtt, 4 óra 49 perc délután.
 Félegyházáról indul 11 óra 55 perc délelőtt, 5 óra 05 perc délután.
 Gátérről indul 12 óra 21 perc délután, 5 óra 33 perc délután.
 Kónyaszékről indul 12 óra 38 perc délután, 5 óra 51 perc este.
 Csongrádra érkezik 12 óra 55 perc délután, 6 óra 08 perc este.

Csongrád—Félegyháza—Budapest:

Csongrádról indul 9 óra 35 perc reggel, 1 óra 40 perc délután.
 Kónyaszékről indul 9 óra 53 perc reggel, 1 óra 57 perc délután.
 Gátérről indul 10 óra 16 perc reggel, 2 óra 17 perc délután.
 Félegyházára érkezik 10 óra 40 perc délelőtt, 2 óra 40 perc délután.
 Félegyházáról indul: 10 óra 56 perc délelőtt, 4 óra 21 perc délután
 Budapestre érkezik 1 óra 15 perc délután, 6 óra 30 perc este.

Csongrád—Félegyháza—Szeged:

Csongrádról indul 9 óra 35 perc reggel, 1 óra 40 perc délután.
 Félegyházára érkezik 10 óra 46 perc délelőtt, 2 óra 40 perc délután.
 Félegyházáról indul 11 óra 40 perc d. e., 4 óra 51 perc délután.
 Szegedre érkezik 12 óra 40 perckor délután gyors, és 5 óra 50 perc este.

Szeged—Félegyháza—Csongrád:

Szegedről indul 9 óra 55 perc délelőtt, 3 óra 24 p. délután
 Félegyházára érkezik 10 óra 54 perc délelőtt, 4 óra 20 perc délután.
 Félegyházáról indul 11 óra 55 perc délelőtt, 5 óra 5 perc délután.
 Csongrádra érkezik 12 óra 55 perc délután, 6 óra 8 perc este.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
 Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ
 Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” Könyvnyomda

A reklám

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gvari, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptarakban.

Költségvetések és ter-
vezetek ingyen!

Szentes város polgármesterétől.
11598/1905.

Hirdetmény.

Miután a villamvilágítási vezeték-hálózat mentén lévő fák galylyái a rendes áramvezetést állandóan gátolják, sőt sokszor erős rövid zárlatot idéznek elő, mi által — eltekintve attól, hogy a biztosítékok kicserélése tetemes költségbe kerül egy-egy útcavonalon, úgy a köz-, mint a magánvilágítás lehetetlenné válik, felhívottnak a háztulajdonosok, hogy ahol vezeték vonul el — a tulajdonukat képező fák galylyait 8 nap alatt vágassák le, ellenkező esetben a levágás az üzemvezetőség által fog eszközöltetni.
Szentes, 1905. szeptember 27.

1—1 Dr. Mátéffy, polgármester.

Értesítés.

A szegedi bábaképző tanfolyamon nyert oklevél alapján, tisztelettel értesítem a n. érd. közönséget, hogy **ittthon Szentesen telepedtem le, hol is a III. tized 459. szám alatti lakásomon mint okleveles szülésznő és masszírozónő, bármikor készség-**

gel állok, a segítségemre keresők rendelkezésére.

Szentesen, 1905. október hó.

Pálfi Imréné
Sziárdó Szabó Eszter.

Dr. László Vilmos Kossuth-útcai házában egy **üzletnek is alkalmas** három szobából, konyhából és mellék-helyiségekből álló lakás azonnal kiadó. Értekezni lehez a tulajdonossal.

Kereskedők és gazdák figyelmébe.

Legjobb minőségű **körpa** nagyban és kicsinyben kapható, **mindenkor a napi árban PLÁGER** Árpád vásártéri üzletében.

Eladó

egy jókarban levő járgány, szecska-vágóhoz alkalmas, megtekinthető Sipos Lajos kisháti tanyáján.

Eladó föld.

Szenttornya és Orosháza közt **három hold jó minőségű szántóföld** vetéssel együtt azonnal eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 2—1

Kiadó bolthelyiségek.

A Kossuth-útcai Weisz-udvarban **két bolthelyiség** azonnal kiadó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 1—1

Eladó vendéglő

Sebesi János vendéglős vásártéri „Fekete Sas”-hoz címzett vendéglői épülete, összes vendéglői felszerelésekkel, vagy anélkül **eladó**. A nagy forgalmú vendéglő szállodai szobákkal van ellátva s közel fekszik a vasút-állomáshoz.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tisztá és ment káros alkatrészekből.

Jótállás: 25 000 koronát fizet Schicht György aég Auszgiában bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valami káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy „kules”-szappant.)

használjuk
a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama egyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, a melyet Schicht szappannál észlelhetünk, lágyága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekké állíttatnak elő. 19—8 I.
Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!

Oltóság! Leiktitmerezességet!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a melléi mégis divatosan és elegánsan ruházzék!

Saját érdekében

kérje ezért dántartalmu **meta-gyűjteményeket,** melyet megvásárolhat mégis és bérmentve kél a

WIENER MODERN UNION

Bécs, I., Schottenring 10

Saját érdekében **LEGJOBB KÉPZŐ ÉS LEHATÓZÓ**

LEOPOLD GYULA

hirdetési Irodája Által. Budapest, Erzsébet-kört 54.

Szakavatottági Pontosság!

Szőnyegyek takarék rugónyok csipkelejtőjökök

S. SCHEIN os. és kir. udv. szál.

WIEN, I., Bauernmarkt 12.

Dántartalmu képen és bérmentve

ARÉGYZEK ingyen és bérmentve

Ön nagyon időnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRSEGERÉSKÖ, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG

gyógyhatású és gyors gyomorteljesítő és leghatásosabb tisztítóanyag.

KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem törzestől készült más tisztítóanyag. Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztító és vért. Kis üveg ára 2-3 kor. Nagy üveg 4 kor. - Kapható Gyógyhatású Pontosság! **KORONA-GYÓGYKERETEK** Budapest, Kálvária-út.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

Először is névvel gyógyfürdő pártás gőzfürdővel, legmodernebb újszerű és külön lezárt fürdővel, továbbá ásványvíz-üzemi kútból, kő-, tölgy-, vitémsó víz-, szénas- és nátrium-sóval.

300 kényelmes székkel.

A legzöldebb kocsikkal.

SZIMON ISTVÁN FÉLE

GYÓGYERJÚ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legzöldebb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-kört).

Dr. Kovács kóspasztája

3 nap alatt bírtonak a bak. Tégelyek 1-20.

Dr. Kovács gyógyára Bpest, Gyár-ú. 17.

"SMITH PREMIER"

képviseleik kerestének.

SMITH PREMIER N° 5

képes árjegyzék ingyen.

AVILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

GRAND PRIX PARIS 1900

BUDAPEST ANDRÁSSY ÚTJA

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szepő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczóján a valódi angol használatú által.

Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 1-20, K.

Főosztály: **BALASSA KORNÉL** gyógszertára Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER

részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/2 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (sz. j. út), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szórómeírál az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE

NAGY

VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYEI

KISS-KAROLY-TÁRSASÁG

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRT 54.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű érvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszátorna hurutos bántalmainál, ugyintén a húgy és lvszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbakok ellen. A „Siculia“-forrás belső használatának fürdésével való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tódögömökör kezdetleges eseteiben, valamint a gümő-görvényes nyirkmirigy dagasztok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célzertu segédeszköz képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, Menedékházi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Székfoglaló a kocsó tulajdonos, „Siculia“ természetes szénasvart ártító gyár r. t. MÁLNÁSFÖRDŐ Hármaszék utca. Cím: SICULIA, Málnásfürdő, Főutaknak Budapest: IV., Múzeum-kört 7. és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy Árpád

szab. **RAJZ-ESZKÖZ.**

az összes közép-iskolákban a legjobb be-
vált **MAGYAR KÖRZŐ**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A málnási „Siculia gyógyforrás“ főraktára és vezérképviselője: Csongrád, Csanád, Békés, Torontál, Bácsbodrog megyék és Pestpilis-Soltkiskun megye déli részére.

Freyberg és Türk ügynökök **SZEGEDEN.** Kapható: gyógyszerárakban és fűszerüzletekben. **BUDAPESTEN.** Főraktár: **LUX M. drogueria.**

ELSŐRANGU HIRNEVES OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK

VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

EGÉSZ MAGYARORSZ. ÉS MELLÉKTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE

ELKÁN és BOSSÁNYI

BUDAPEST, V., Lipót-kört 18.

☎ TELEFON: 18—18. ★ Sörgővezim: ELOBOS BPEST. ★

Szállítanak kiténő minőségű **Portland és Roman** cementet a piaci áron alul legkedvezőbb feltételek mellett.

ÉPÍTŐMESTEREK

BETON-ÉPIT. VÁLLALKOZÓK

CEMENTÁRU-GYÁROSOK

ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK

saját jól felfogott érdekében kértnek cementszükségletük beszerzését hazi személyes látogatásunkig függőben tartani, mert azon kellemes helyzetben leszünk, hogy 1906. évi szállításra igen előnyös kötséket számíthatunk.

Törlesztéses kölcsönt

98 százalék árfolyamban, melyben a közvetítési díj már bentfoglaltatik, nyujt a nagyszabeni takarékpénztár következő feltételek alatt:

- Csak földbirtokra és 30000 koronától kezdve 50 évre, 100 félelvi részletekben, minden 1000 korona után 26.11 fillér.
- Földbirtokra és szilárd bérházakra 20000 koronától kezdve 50 éves 100 félelvi részletekben, minden 1000 kor. után 27 K. 16 f.
- 10000 koronától kezdve
 - a) 82 félelvi részl. 1000 k. után 29.60 r.
 - b) 70 „ „ „ „ 31.08 f.
- D) 2000 koronától kezdve
 - a) 80 félelvi részl. 1000 k. után 31.84 f.
 - b) 50 „ „ „ „ 37.47 f.
 - c) 20 „ „ „ „ 75.05 f.
- E) 1000 koronától kezdve
 - a) 64 félelvi részl. 1000 k. után 34.98 f.
 - b) 46 „ „ „ „ 39.81 f.
 - c) 36 „ „ „ „ 45.05 f.
 - d) 30 „ „ „ „ 50.09 f.

Kereseteket elfogad és közvetít **dr. Krishber Mór Orosházán,** aki egyszersmint minden felvilágosítást nyujt. 52—30

Megbízható és szorgalmas **ÜGYNÖKÖK**

olyan vidékről, a hol a szőlő megterem és szőlőmiveléssel foglalkoznak és a hol a filoxera pusztításait már megkezdte vagy pedig a huszillottással megfoglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket közlik **Hegyi Lajossal Budapest, Király-utca 13. I.**

Nemedy Testvérek utóda

Bozóky Almos

fűszer, festék, üveg, porcellán és papír árú üzletében **Kunszentmártonban** egy keresztény fiú tanulól felvétetik.

Azok, akik 2—3 gimnáziumot végeztek, előnyben részesülnek.

Felvételi feltételek megtudhatók nevezett cégégnél **Kunszentmártonban.**

3—3

Kiadó lakás.

A Fránkl Albert tulajdonát képező Szakáll Mihály-féle háznál egy három szobás lakás kiadó, vagy a ház esetleg eladó is. Tudakozódhatnak a tulajdonosnál.

Egyedül valódi

THIERRY-féle BALZSAM

Ezen balzsam belseg hat. Tulajdonságai: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell betegségeknél, enyhíti a katarhust, csillapítja a köpködést, megszünteti a fájdalmas köhögést, meggyógyítja az idültté vált ilyen betegségeket is. 2. Kiténő hatású torokgyulladásnál rekedtségnél és minden torokbetegségeknél stb. 3. Mindenféle lázt alaposan elűz. 4. Meglehetően gyógyítja a máj, a gyomor és has minden betegségét, különösen gyomorgörcsöt.

Kolkát és csikarásokat. 5. Megszünteti a fájdalmat, gyógyítja az aranyerét és hemoroidot. 6. Hajtó és vérztető hatása van, tisztítja a vesét, megszünteti a hypochondriát és melankoliát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 7. Kiténő hatása van fogfájásnál, lukas fognál, szájszájnyél és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felhőgést és a száj és gyomor rossz szagát. 8. Kiténő szer férgek, pümlő, gilyász, ephesia és nehézkor. 9. Külsőleg csodálatos gyógyszerül szolgál mindenféle sebnél, új és réginek, forradás, orbánc, hőküvés, füstula, égés, égés, fagyos tagoknál, rüh, var és kiütések, kirepedezett durva kéznel stb. megszünteti a fejfájást, fuldugást, száragtatást, közhényt, fülfájást stb. a miről részletes használati utasítás teljes felvilágosítást nyújt. Olyan gyógyszer, melynek se nem családban, különösen influenza-, cholera- és más járvány idején mint első segítségnek nem szabad hiányoznia. Figyeljünk mindig a zöld védőjegyre, mint főnemes látható! Cim: Thierry A. „Védangyal” gyógytára Pragrada bei Rohitsch. 12 kis, vagy 6 kettős üveg ára bérmentve Ausztria-Magyarország minden állomására 5 K. Bosznia-Hercegovinába 12 üveg kis, vagy 6 kettősüveg 5 kor. 60 fillér. Kevesebb mint 12 kis, vagy 6 kettősüveg nem küldetik. Csak a pénz előleges beklüdeés ellenében vagy utánvétellel.

Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pragrada bei Rohitsch.

Hamisítványok és hatóságilag nem engedélyezett balzsamok más védőjeggyel, vétele és újra eladása törvényileg tilos. Oly rendelések, melyekkel a pénz egyidejűleg utalványozva van, mindenek előtt, rögtön elküldetnek.

Az egyedül valódi

THIERRY-féle centifolia-kenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszű teljesen meggyógyult, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű betegség.

Megakadályozza a vérmérgezést, műtetet főlölegessé tesz.

A valódi centifolia kenőcs alkalmazást nyer: a gyermekágyas asszonyok mellgyulladásánál, mellkemé nyedésnél, orbáncnál, mindenféle régi bajnál, nyílt láb vagy csontnál, sebeknél, sós csúsz, dagadt láb- nál, még csont szűnül is; ütött-, szürt-, lött-, vágott- és zúzott sebeknél; minden idegen test kive- vésére, mint üveg- és faszánk, honok vágószér, tüske stb.; minden fekélynél kelevény, karbunkulus, vadképződményeknél, még ráknál is, új és körömméregnél, hólyagnál, sebesedő lábánál mindennemű égési sebnél, elfagyott tagoknál, a betegek fekvés okozta fülcsesedésénél kelésnél a nyakon, vér- kelésnél, a gyermeknek fülfolyásánál és sebeinél stb. Legjobb szer rovarcsípés ellen, tyúkszem ellen. 2 doboznál kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak a pénz előleges beklüdeés ellen, vagy utánvétellel. 2. tégely ára 3 kor. 60 fillér. Minden tégelybe be kell íratni a cég nevének „Schutzengel-Apotheke des. — A. Thierry in Pragrada. Egyedüli beszerzési forrás: Schutzengel. Apotheke des A. Thierry in Pragrada bei Rohitsch.

Teljes meggyőződést

szerezhet rögtön arról, hogy Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse megbízhatatlan szer, ha megszerzi a császári tanács-adót, mely több ezer eredeti hálaíratot tartalmaz. Ezen könyvecské megküldése bérmentve és ingyen történik a Balzsam megrendelése, vagy külön kifejezett kívánság e-letén. A balzsam megrendelő a könyvet megkapja díjtalanul mellékelve. Az én egyedül valódi birtományaim hamisítóit és a hamisítványok árusítóit kérem megnevezni, a büntetőtörvényeszköz intézkedések megtétele végett.

Raktár Budapesten, Török József gyógytára és D. Egger Leo gyógytára. Vértos L. Lugos, valamint minden gyógyszerárban. 3—89

Kiadó vagy eladó ház.

III. t. 33. szám a. Nagy Aron-féle házban egy 3 szobából álló utcai lakás mellékhelyiségekkel együtt kiadó, esetleg az egész ház örök áron eladó. Ertekezhetni dr. Péter Albert ügydéddel

Érsek Imre I. t. 698. számú sarok háza, mely alatt szép nagy pince is van, bármiféle üzletnek alkalmas, olcsón eladó.

Minden könyvkereskedés útján megrendelhető a negyvenhatodik kiadásban megjelent, pályadíjat nyert műve Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak,

a megzavart ideg- és szekszuális rendszerről.

Bérmentve, borítékban megküldi 1 kor. 20 fillér levélbélyeg ellenében 52—11 CURT RÖBER, Braunschweig.

5 korona és több napi kereset

Házimunka-kötőgép társulat

Kerestek mindkét nemű gyereket, akik gépeinket kötnék. Egyszerű és gyors munka otthon a háznál, egész éven át. — Semmi előismeret nem szükséges. — Távolsgát misem határoz s a munkát mi adjuk el.

Prága, Petersplatz 7, 1—570

Házimunka kötőgép társulat

Thos H. Vittick & Co.

50—3

Házeladás.

Kossuth-útca I. tized 269. számú sarokházam előnyös feltételek mellett eladó. — Ugyanott üzlethelyiség lakással együtt kiadó. 5—4

Felsenburg Benedek.

Jelzálogkölcsonők.

(Ujak és convertálások) igen előnyösen gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által.

Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadhatnak jelzálogul. — Levélbeli megkereséseket továbbít: Osterreichische Presse kiadóhivatala Budapest Kazinczy útca 2 25—11.

Aradi Bútorkészítő Iparosok Szövetkezete

(mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy ARADON levő helyiségünket f. év március hó 15-től kezdve tetemesen megnagyobbítottuk és azt Atzél Péter-útca 3. szám alá, a színház főbejárataival szemben helyeztük át.

Állandóan raktáron tartunk kizárólag az egész országban jó hírnévnek örvendő aradi iparosok által készített munkákat a legstilszerűbb és legjobb kivitelben.

Elvállalunk teljes lakásberendezéseket, továbbá kávéházak, fürdők, szállodák és irodák berendezését.

Kívánatra rajzokkal és tervezetekkel szolgálunk, esetleg megrendelések átvétele végett üzletvezetőnk:

Székely (Spitzer) Ferencs úr, ki e téren teljes jártassággal bír és aki a csabai Reisz és Porjesz cégnél 8 évig működött, rajzokkal és mintákkal felszerelten, a nagyérdemű közönség kényelmére odaátzik.

51—29

Kiváló tisztelettel:

Aradi Bútorkészítő Iparosok Szövetkezete
mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.